

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

Rubicæ generales Breuiarii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Rubricę Generales

atq; meritis ab oi ira tēpeſtatis liberari valeamus. Per do-
minum nřm Jeſum ꝛc. * Increatus pater: * Increatus fi-
lius: * Increatus ſpūs ſanctus. * Magios: * Magios. Ec-
ce cru * cem dñi: fugite partes aduerſę. vicit leo de tribu Ju-
da; radix David: allelu. * allelu. * allelu. * allelu. * Di-
xit Dñs ex Baſan conuertā, conuertā in profundū maris: dñe
Jeſu Chriſte qui cęlū ꝛ terram fundasti, ꝛ flumen Jordanis be-
nedixiſti: ꝛ in eo loco baptizari vdiuisti, bene * dicere ꝛ ſancti-
ficare pꝛo tua pietate digneris has nubes: quas vi deo ante
me poſitas, vt deficiant, ꝛ tranſeant in aquā ſcām ꝛ benedictaz;
ꝛ tēpeſtatē faciant in locis deſertis, ꝛ non noceant aliquibus
perſonis domeſticis Chriſtianis: neq; domeſticis aialibus, ne-
que agris, neque fructibus virtute ſpūs ſancti, ꝛ oratione beate
Virgide virginis, ꝛ oium ſcōꝝ ꝛ ſanctarum * Dei. Amen.
* in noie Chriſti. Amen. * Emanuel. * Paraclitus. * Sa-
baoth. * Iſchyros. * Athanatos. * In nomine pa * tris,
ꝛ ſi * ſij, ꝛ ſpīritus * ſancti. Amen.

Rubricę Generales Bꝛenarij.

Officiū quotidie fit aut duplex, aut ſemiduplex, aut ſimplex.
De officio duplici.

Officiū fit duplex in diebus a feria quinta in Coena
Dñi vsq; ad feriā tertiāz Paſche incluſiue, in dñica
in Albis, in Aſcenſione Dñi, in Pente-coſte, ꝛ i duo-
bus diebus ſequētib; incluſiue: in feſto Trinitatis,
Corporis Chriſti, Dedicacionis proprie Eccleſie; in feſtis qui-
bus in Calēdario apponitur hęc vox, Duplex: in die octaua fe-
ſti hñtis Octauā: in feſto Patroni vnius, vel pluriū alicuius lo-
ci, vel Titularis eccleſie; ꝛ in feſtis ſcōꝝ, qui apud quaſdā ec-
cleſias, Religiones; vel Congregationes ꝑſueuerunt ſolemni-
ter celebrari, cū eorū octauis ꝑſuetis, ꝛ officiis proprijs a Sede
Epillica approbatis, aut ex eiuldē ſedis auctoritate receptis, vel
Et ſi ꝑdicta feſta in eius Calēdario nō ſint deſcripta. ꝑꝛeterea
offiū fit duplex pro deſunctis in cōme. oium fidelū deſunctorū
ꝛ ꝑſente corpore, vt in eius officio dicitur circa finem Bꝛenarij.
Feſtum duplex celebratur eo die quo cadit, niſi illud contin-
gat transferri, vt dicitur in rub. de Tranſla. feſtoꝝ.

C habet

Habet primas: & secundas Clespe. integras, nisi cum alio simili concurrat, vt dicitur in rub. de Concurrentia officij: & totum officium fit de duplici, incipiendo a primis vespa. vsq; ad Eoplesequentis diei inclusiue: exceptis tribus diebus maioris hebdomade ante Pascha, in quibus officium duplex incipit a Matutino: & vigilia Natiuitatis Dñi, in qua officium duplex incipit a Laudibus. Officium autem defunctorum habet tantum primas vespas, Matutinū, & Laudes, vt circa finē Breuiarij ponitur.

In vtrisque Clespe, Matutino, & laudibus tantum, non autem in alijs Horis duplicantur antiphonę.

Ad Matutinum regulariter dicuntur tres nocturni, cum nouem psalmis, & totidem lectionibus, præterquam in Pascha & Resurrectionis, & pentecostes, cum duobus sequentibus diebus: in quibus dicitur vnum tantum nocturnum cum tribus psalmis, & totidem lectionibus: sub officio duplici, vt ibi.

Quomodo sit ordinandum officium duplex in Clespe, Matutino, & ceteris Horis: similiter & de Antiphonis, Responsorijs, Versibus, Capitulis, & alijs in eo dicendis, habentur inferius de singulis proprię rubricę.

Preces & suffragia de Sancta Maria, Apostolis, & Pace, in officio duplici non dicuntur, vt et in proprijs eorū in rubricis dicitur.

De officio Semiduplici.

Officium fit semiduplex diebus Dominicis & infra octauas: Hoc est, Dominicę per annum, excepta Dominica in Albis, quę fit duplex, & dies infra octauam celebrantur sub officio semiduplici. Item officium fit semiduplex in festis, quibus in Calendario apponitur hec vox, semiduplex.

Itē in festis proprijs quorundā locorū, seu cōgregationum, quę solennius apud illas quā simplicia consueuerunt celebrari.

De festo semiduplici fit eo die quo cadit, nisi contingat transferri, vt dicitur in rub. de Translatione festorum.

Habet totum officium integrum sicut duplex: sed non duplicantur antiphonę.

Ad Matutinū tres nocturni, præterquā infra octauas pasche & pentecostes: in quibus dicitur vnum nocturnum cum tribus psalmis, & totidem lectionibus: & regulariter quā dñr tres nocturni, dominicis exceptis, dñr nouem psalmi, & totidem lectiones.

¶ Duo-

Rubricę Generales

Quō sit ordinandū officii semiduplex in festis, q̄ in dñicis, et infra oct. item et de dñis vsibus Reis, et hñōi alijs, et q̄ in semiduplici dñr preces ad dñnam, et Cōpletorium, et ad Vesp. et ad Laudes suffragia, seu Cōmemorationes cōes de scā Maria, Ap̄lis, et Pace, hñr inferius de singulis proprię rubricę.

De officio simplici.

Officium fit simplex in diebus ferialibus quādo occurrit feri de feria: hoc est officiu de feria simplex, vt in ppria Rubrica dī. Itē officium fit simplex in festis, quibus in Calendario non apponitur hec vox, Duplex, vel semidup. vel de octaua.

De festo simplici fit eo die quo cadit, nisi eodez die occurrat fieri officiu nouē lectionū, vel de S. Maria in sabbato, vel de feria, et festū simplex cedit, vt dī in rub. de Cōmemorationib.

Habet tñ primas Vesp. a Capitulo, nisi cum eo cōcurrat festum nouem lect. Dñica, vel octaua, vt dicitur in rub. de Cōcurrentia officij: et eius officium terminatur ad nonam. Post nonam nihil amplius fit de festo simplici, nec Cōmemoratio.

Feria autem incipit, et desinit, vbi desinit et incipit officium p̄cedens, vt in sua rubrica dicitur.

Ad matutinum dicit vnum tantum Nocturnum cum duodecim psalmis, vt in Psalterio, s̄m feriam que occurrit: et tres lectiones leguntur, vt infra in rub. de lectionibus habetur.

Quō sit ordinandum eius officium tam in festis, q̄ in ferijs ad Vesp. ad Matutinū, et alias Horas: item et de Antiphonis, Versibus, Responsorijs, et alijs, ac quando Preces et commemorationes communes, seu suffragia de Cruce, sancta Maria, Apostolis, et Pace dicenda sint habentur, inferius proprię rubrica.

De Dominicis.

Dñica semper fit offiū in Dñicis Aduentus, et in Dñicis a Septuagesima vsqz ad Dñicam in Albis inclusiue, quocunqz festo duplici, vel semiduplici adueniente: qz tunc festum transfertur, vt in rub. de Translatione festorum dī, nisi illud festum sit de principali Titulo, vel patrono alicuius ecclē, vel loci: quia tunc de hñōi festo fit tñ in ea ecclā, vel loco, cuius est Titulus, vel patronus, eum cōme. Dñicę, quibusdaz Dñicis exceptis: vt dī in rub. de Cōmemorationib. In alijs Dñicis per annū fit de Dñica, qñ die Dñico nō occurrit festū duplex: quia tunc

hunc fit de duplici cū comm. Dñice in vtrisque Cesp. & Laudi-
bus: & ad Matutinum nona lectio legitur de Homilia Dñice:
vt oī in rub. de Commemorationibus. Si semiduplex eodera d. e
occurrat, transfertur: vt dicitur in rub. de Trālatione festoz.

¶ De Dñicis infra oct. Natiuitatis Domini, Epiphanię, Ascen-
sionis, & Corporis Christi occurrentibus, offm̄ fit sicut de octe-
ua, exceptis Capitulis, Lectionibus, Cersic. Antipho. ad Ma-
gnificat, & Benedictus, & Oñe, que dñr de Dñica, cum com-
memoratione octauę, vt suis locis ponitur: nec dicuntur in li-
lis Preces ad Primam: & Completorium: nec a Cesperas, &
Laudes suffragia de Sancta Maria Apostolis, & Pace.

¶ De Dñicis infra alias octauas totum off. fit de Dñica, vt in
Psalterio, & in Proprio de tēpore, cū cōmemo. octauę, om̄is
etiā dictis Precibus & suffragiis, vt supra. De Dñica occurrēte
in die octaua fit comm. sicut oēm est qñ in ea fit de festo duplici.

¶ Positum est aut̄ offm̄ sex Dñicarum ab Epiphania vsq; ad
Septuagesimā, & viginti quatuor a Pentecoste vsq; ad Aduen-
tū, vt compleatur numerus Dñicarum, que sunt ab Epiphania
vsq; ad Septuagesimā, & a Pentecoste vsq; ad Aduentum, & e-
illa Dñica per annū ab Epiphania vsq; ad Septuagesimā, &
a Pentecoste vsq; ad Aduentū vacet, quin saltē de ea fit cōme-
mo. Mā que aliqñ supersunt post Epiphaniā ante septuagesi-
mā ponuntur post vigesimā tertīā a Pentecoste, hoc ordine.

¶ Si Dominice post pentecosten fuerint xxv. xxiiij. post pente-
costen erit, que est vi. post Epiphaniā.

¶ Si xxv. xxiiii. erit que est v. & xxv. que est vi.

¶ Si xxvii. xxvi. erit iii. xxv. erit v. & xxvi. erit vi.

¶ Si xxviii. xxiiii. erit iii. xxv. erit vi. xxvi. erit v. xxvii. erit vi. & vi.
tino loco semper ponitur que in ordine est xxiiii. post penteco.
etiā si post pentec. aliqñ non sunt nisi xxiii. Dñice. Tunc enim
xxiiii. ponitur loco xxiii. & offm̄ xxiiii. ponitur in p̄cedenti sab-
bato, qđ nō sit impeditū festo nouē lectionū, alioquin in alia p̄-
cedenti feria, in qua fiat offm̄ de feria, & in ea legant̄ tres lectio-
nes de homilia Dñice, om̄is lectionibus scripture illius fe-
rie, & ad Laudes dicatur Añā ad Bñs, & oratio de Dñica xxiiii.

¶ Idem seruetur de Dñica li. post Epipha. qñ Dñica Septua-
gesimę venerit immediate post octa. Epiphanię. Tunc enim in
sabbato

Rubricę Generales

sabbato pcedēti vt supra nō impedito, alioquin primo die post oct. fiat offiū de feria, in qua R̄ia dñice primo ponuntur, et tres lectiones legunt de homilij. Sekidē dñice euz eius Añā ad Benedictus, et oratione. festum vero semiduplex in ea occurrens transfertur in primam diem simili festo non impeditam.

Cum vero in Proprio de tēpore dī aliqua dñica esse prima mensis, in qua primo ponitur initiū libri de Scriptura cum sua historia, idest cum R̄ijs: aīauerendū est, eaz dici primam dñicam mensis, que venit in calendis illius mensis, vel est proximior calendis, hoc modo. Si calendę venerint in ii. iii. et iii. feria, dñica prima mensis erit que pcedit calendās et si venerit in pcedenti mensē: si autem calendę venerit in v. et vi. feria, ac sabbato, prima dñica erit que sequitur post ipsas calendās.

Cum etiā in distributione Scripturę per menses Augustum, Septembrem, Octobrem, et Nouembrem, unicuique mensi quinqz dominicę assignentur cum suis hebdo. et post quartam hebdomadam quā adueniat dñica, que est propinquior calendis sequentis mensis: tunc omittitur dñica quinta cum sua hebdo. et ponitur dñica prima sequentis mensis: similiter cum sua hebdomada.

Id quoque obseruetur. Quā mensis pcedens habuit quatuor dñicas, sequens habebit quinqz: et contra. quā pcedens habet quinqz, sequens habebit quatuor, excepto mense Nouembri: quia dñica prima Aduen. non sumitur ea que est propinquior calendis Decēbris: sed que festo scti Andree: vel quā venerit in ipso festo.

Offiū dñicę fit semiduplex. incipit a primis Vesp. in sabbato: et hęc totū offiū integrū vsqz ad Complet. dñicę inclusiue, nisi cum aliquo concurrat: vt dicitur in rub. de Concurrentia officij.

Ad Matutinum dicuntur tres nocturni cum psal. de psalterio: et nouem lectiones leguntur vt in proprio de tempore.

Quō autē sit ordinandū eius offiū: insuper et de lectionibus, R̄ijs et alijs: et quō initia librorum Scripturę cum sua historia sint ponenda: habentur de singulis inferius proprie rubricę.

De Ferijs

Oferia semper fit offiū in ferijs Aduen. Quadrages. Quatuor tēpor. Vigiliar. et Rogationū: quā infra hebdo. non occurrit festū duplex vel semiduplex. Si tunc simplex festus concurrat: fit tñ de eo comme. vt dicit in rubrica de Commemorationibus

tionibus. Similiter et quādo infra hebdo. Responsoria sunt pri-
mo ponenda. cum nō occurrit dies in quo fiat de feria, vt dicit
in rub. de Responsorijs. Alio tpe per annum fit offiū de feria, et
illis diebus, quibus infra hebdo. in Calendario non ponitur ali-
quod festum duplex, semiduplex, vel simplex; et non occurrit ali-
qua octaua, vel aliquod festum solenne, aut p̄suctū in aliqua ec-
clesia celebrari, quāuis in Calendario huius Brennarij non sit
descriptum; et nisi in sabbato feri debeat officium de S. Maria.

Offiū ferie fit simplex; et in Aduentu, Quadragesima, Qua-
tuor t̄pibus, Vigilijs, et rogationibus incipit à Matutino; in
alijs vero ferijs per annū, inde fit de feria, vbi desinit offiū p̄e-
cedentis diei: ita vt si p̄cedenti die fuerit duplex, vel semidup-
lex, offiū ferie incipiat sequēti die à Matutino. Si p̄cedēti die fue-
rit festū simplex, de feria fit à vesp̄. illius p̄cedētis diei inclusiue;
S̄c̄l̄r et q̄n̄ in feria quarta et sexta Quatuor t̄p̄. Septēbris, et i fe-
ria quarta Liner. ac in vigilijs occurrit aliq̄d festū simplex, de
quo fit cōme. tūc p̄cedenti die: nisi fuerit festū nouē lec. à vesp̄. fit
de feria, vt in Psalterio, sine p̄cib. cū orōne dñice p̄cedētis, et cū
cōm. festi triū lect. in sequenti feria occurrentis. Terminat autē
offiū de feria subsequente duplici, vel semiduplici, ad Nonam,
subsequente simplici in ferijs per annū extra Aduentum, Qua-
drag. Quatuor t̄p̄a, Rogationes, et vigilijs, ad Caplin vesp̄era-
rū, qz inde fit de festo simplici absque vlla deinceps cōme. ferie.

Ad Matut. dicitur vnum t̄m̄ noct. cū psalmis, s̄m̄ ordinē fe-
riarū in Psalterio, cum tribus lectio. vt in proprio de tempore,
Excipiuntur ab hoc ordinario officij de feria, ferie maioris
hebdo. sancte, et ferie octauarum pasche, et pentecostes.

Quō ordinandū sit offiū de feria ad Matut. et alias Horas:
item Quomodo dicendę sunt lectiones, et p̄s̄a: et quando dicen-
dę sint preces feriales: ac de alijs, que ad officium ferie perti-
nent: habentur inferius de singulis proprię rubricę.

De vigilijs.

Vigilia fit offiū in oibus vig. per annū que ieiunantur,
vbi in Calendario annotat̄ hec vox, Vigilia: nisi in die vi-
gilie occurrat festū nouē lect. vel octaua: tunc n. in offiō nouem
lec. legit̄ nona lectō de Homilia vigilie, et fit cōm. de ea ad Lau-
des t̄m̄, cū añā, ad V̄s̄s, et Tersū ferie occurrētis de psalterio, et
oratione

Rubricæ Generales

oratione Vigilię, præterquã in illis festis, q̄ inferius excipiuntur.
C Si vigilia occurrat in dñica, de vigilia fit officiũ in sabbato, qd non sit impeditũ offiõ nouẽ lect. qz tunc de vigilia fit trã commemor. vt dcm̄ est. Excipitur ab hac r̄sa vigilia Natiuitat. & Epiphanię Dñi, que si venerint in dñica fit de illis, vt in proprijs rub. d̄. Si aut̄ in vigilia occurrat festũ solẽne alicuius loci, vel ex solennioribus infra annũ, que inferius in rub. de Commemorationibus numerant̄ (velut si in vigilia scti Jo. Baptistę venerit festum Cor. Christi) nihil tunc proorsus, nec commemoratio fit de vigilia. Idẽ seruetur qñ aliqua vigi. venerit in Aduentu, Quadrag. & quatuor t̄pib. nulla. n. in eorũ fer. de vigi. fit cõmem.

C Officiũ vigilię incipit ad Matut. sicut dictum est de prædictis feris in superiori rub. de Feris: terminatur autem ad Nonam, quia Vesperę sunt de sequenti festo.

C Officiũ Vigilię totũ fit de feria occurrẽti, vt in Psal. & tres lecti. leguntur de homilia in euang. Vigilię, cũ tribus feris de feria occurrẽti ordine in superiori rub. de ferijs descripto. Virgines, & cõm. de Cruce, S. Maria, Aplis, & Pace: aliqz oia sicut in prædictis ferijs Quadrag. & Quatuor t̄pim, de quibus h̄r inferius: tã de ordinãdo eius officio, q̄ de alijs proprię rubricę.

C Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarũ que ieiunantur, vigilia pentec. que cũ tribus noctur. sub offiõ semiduplici celebrat̄, vt ibi: & vigilia Natiui. Dñi, que nocturno ferie excepto, in laudibus, & Horis habet reliquum officium duplex. In Vigilijs vero Epiphanię & Ascensionis, que non ieiunantur, fit officium novem lectionum, ut suis locis dicitur.

De Octauis.

O Octava fit officiũ, vel saltẽ commẽ. qñ aliquo festo, vel dñica nõ impedit̄ per octo dies cõtinuos, in Natiuitate Dñi, & tribus sequentibus festis, in Epiph. in Paschate resurrect. in Ascensione Dñi, in pentecoste, in festo Corp. Christi, in festo Dedic. proprię Ecclesię, in festis quibus in Calendario apponitur Octava, in festo Patroni & Titularis Ecclesię, & in festis aliorum Sanctorum, que apud quasdam ecclesias cõgregationes, & religiones consueverunt solenniter cũ octauis celebrari.
C Infra octauas Epiphanię & Paschę, & pentec. non fit de festo duplici, vel semiduplici occurrẽti, sed transfertur post octauã.

Infra

Infra alias octa fit de eis cū cōmem. octauę, nisi illud festū fue-
rit ex enumeratis in sequenti rub. de Commem. in quibus nulla
fit cōmem. de octa. excepta. octa. Corp. Christi: infra quas oct. fit
tñ de duplicib. cū cōmem. octauę: de semiduplicibus vero infra
eā non fit, sed transferuntur, vt dicitur in rub. de Tralla. festoz. De
simplicib. infra quascunq; octauas occurrentib. fit tñ cōmem.
p̄terq; in duobus diebus post pascha ⁊ penteco. vt in sequenti
rub. de Commemorationib. De Dñicis infra octa. occurren-
tibus in die octaua, seruetur quod dicitur in rub. de Translat.
festozum. Si duę octauę simul concurrant, fiat de digniori: vt
dicitur in rubrica de Concurrentia officij.

C Officiū de octaua in Paschate ⁊ p̄tec. fit cū vno nocturno,
vt suis locis ponitur. In alijs oct. fit cum tribus noctur. nouē. s.
psalmis ⁊ nouē lectionibus, ⁊ oia dñr sicut in die festi, p̄ter. le-
ctiones, quarum primę tres semper sunt de scriptura occurrēti
in offiō de Tpe, p̄terquā infra octa. Assumpt. sc̄e Marię. Alię
lectiones secundi ⁊ tertij noctur. dñr que infra octauaz ponunt.
Infra octa. vero Patroni, aut alterius festi, qđ in aliquibus ec-
clesijs placuit cuz octaua celebrari, si pp̄rie apud illas ecclesias
lectiones infra oct. non hñr, sepius in ea repetantur lectiones
positę in cōmuni Sāctorū: si de sanctis fiat octaua: alioquin le-
ctiones diei. Infra oct. officij fit semiduplex, in die octauę dup.

C In Vesperis infra oct. oia dñr sicut in secundis Vesp. festi,
⁊ in primis Vesp. diei octauę, oia sicut in primis Vesp. festi, p̄-
terquā in diebus octauis sc̄i Stephani, S. Joannis Apli, ⁊ san-
ctorū Innocentiū, in quozū Vesperis antiphonę ⁊ psalmi non
dñr, sicut in eozum diebus festis venientibus infra oct. Mariut-
tatis, sed Antiphonę sumuntur de Laudibus diei festi: psalmi
autem vt signantur pro secundis Vesp. in cōmuni sanctorum.

C Infra oct. non sunt suffragia consueta de S. Maria, Aplis, ⁊
Pac̄: nec dñr p̄ces ad Primā ⁊ Comple. In alijs qđo fit or-
dinandum officium de octaua, habentur pp̄rie rub. inferius.

De Commemorationibus.

C Commemorationes sunt de festis simplicib⁹, qñ in eozum
dieb. incidit festū nouem lectionum ēt translatus, vel do-
minica, vel octaua, vel sabbatum: ⁊ quando Responsoria sunt
primo ponenda, vel aliter de feria fieri p̄cipiatur.

C De

Rubricae Generales

¶ De feria Aduentus, Quadragesime, Quatuor temporū, Vigiliarum, & Rogationum fit commun. quando festum nouem lect. in illis ferijs occurrit. Si simplex festum in eisdem ferijs occurrat, officium fit de feria, & commem. de festo simplici.

¶ Preterea fit cōmem. de Dñicis, a Pentecostes vsq; ad Aduentum, & ab Epiphan. vsque ad Septuag. & a Dñica in albis vsq; ad Ascensio. exclusiue, quādo festo duplici impeditur. De alijs Dñicis a predictis nulla fit cōmem. Dñicę occurrente festo duplici: q; festum in illis occurrens transfertur, nisi illud festū fuerit principale Patroni, vel Tituli ipsius ecclę: non autē alicui; capelle vel altaris eiusdē ecclę: & tūc de huiusmodi principali festo fit tñ in eo loco, vel ecclā, cuius est Patronus, vel Titulus: cōm. Dñicę (excepta prima Dñica Aduentus, prima Dñica Quadragesimę, Dñica Passionis, Dñica Palmarum, Dñica Pasche, & Dñica in Albis, ac Dñica Pentec. & Trinitatis) in quibus huiusmodi occurrēs festū transferi in sequentem simili, vel digniori non impeditur: dummodo non fuerit infra maiorem hebdom. & per octauam pasche, & pentecostes, quibus diebus non fit de aliquo festo duplici occurrenti.

¶ De octaua etiā, qñ festū nouem lect. vel Dñica impeditur, fit cōmem. nisi illud festū nouem lect. fuerit solenne principale alicuius loci, vt supra. Nam in primis vesp. & laud. huiusmodi festi nulla fit cōmemor. festi simplicis occurrentis, nec alicuius vigilię, nec alicuius diei infra oct. nec alicuius precedentis festi nouem lect. nisi id festum fuerit eiusdem solemnitatis cum sequenti, nec Dñicę, si festū illud solenne celebretur feria secunda: exceptis Dñicis Aduentus, & Dñicis a Septuagesima vsque ad oct. pasche inclusiue: de quibus Dñicis, sicut etiā de ferijs Aduentus, & Quadragesimę, semper fit cōmem. quocunq; festo adueniente.

¶ Idem seruatur in quibusdam festis maioribus per annū. in Natiuitate Dñi, in cuius offiō nulla fit cōmem. de festo simplici, sed in secunda tantum Missa de S. Anastasia: in pascha Resurrectionis cum tribus proximę antecedentibus, & duobus sequentibus diebus: in Ascensione Dñi: in Pentecoste cū duobus sequentibus: in festo Corp. Christi: in festis Natiuita. sancti Jo. Baptiste, sanctorum Apolorum Petri & Pauli, & Assumptione beatę Marię: in festo Diu. Sanctorum, ac in festo Dedic. p. p. p.

prig ecclesie: in quibus festis, nec in primis Vespere, nec in laudibus vlla prozsus fit comme. festi simplicis, aut alterius nouem lectio. vt dictum est supra de festo solezmi alicuius loci: nisi titularis ecclesie priuilegio aliter fieri oporteat.

In festo autem Circumcisionis, in Dominica in Albis, et in festo Trinitatis, in festis Purificationis, Annunciationis, et Inuicuitatis S. Marie: in festis Apostolorum, et Euangelistarum: S. Laurentij, et Dedicationis S. Michaelis Archangelij: simplicibus occurrentibus fit commem. in Laudibus tantum: de Dominica vero, de octaua, et de aliis festis nouem lectio. in eisdem occurrentibus non fit commem. eo modo, quo nec in festo solenni alicuius loci vt dictum est supra: nisi eadem festa occurrat infra octa. Natiuitatis Domini, et Corp. Christi: de quibus octauis semper fit commemoratio quocunq; duplici infra eas adueniente.

De Dominicis, de octauis, et de feriis Aduentus, et Quadragesime commemor. fit in vtrisque vesper. et Laudib. De feriis Quatuor temporum Vigiliarum, et Rogationum (quando de illis commemor. fieri debet) commemor. fit in laudib. tantum. De festis autem simplicibus: nisi in diebus supradictis occurrant, commemor. fit in primis tantum Vesp. et Laudeo die quo in Calendario assignantur. De Dominicis vero et octauis commemor. fit in vtrisque Vesp. et Laud. nisi in illis adueniat aliquod ex supraenumeratis festis.

Commem. sunt hoc modo. Post orationem diei, in primis Vespere dicif antia, que posita est ad Magnificat, et in Laudib. que posita est ad Vñs in Cõi (si propria non habuerit) conueniens eius offõ, cuius fit comme. Post antiam dõ Clericus, inde sumendus vnde sumpta est antia. s. post hymnũ Vesperarũ, et Laudũ: deinde dicif orõ. Si antia et Clericus festi, de quo fit come. sumenda essent ex eodem Cõi, vnde sumpta sunt in offõ diei, in festo comemorationis variantur: ita vt in Vesperis sumantur ex Laudib. et in Laudib. ex Vesperis eiusdem Communis: nisi aliter signetur. Si de tempore fiat com. de Dominica. s. vel de feria. Antia et Clericus ante orationem eodem modo sumantur ex Propria de tempore, si habuerit propriam, alioquin de Psalterio: oratio vero ex Proprio de tempore.

Quando fit commemor. de Dominica, vel feria, que habet

X y proz

Rubricæ Generales

propriam homiliam, nona lectio in officio diei nouem lect. legitur de homilia dominice vel ferie: que erit vel prima de homilia, vel tres simul in vna lectione coniuncte.

Si in die in quo fit officium nouem lect. fiat comme. de festo trium lect. nona lectio in officio nouem lect. legitur de festo trium lect. si propriam habuerit: quod festum trium lect. si duas lectiones proprias habuerit: ex duabus fiat vna lectio, que sit nona in officio nouem lect. Que lectio de sancto non legitur quando de eo fit commemo. in dominicis, que habent nonum Regium, nec quando nona lectio legenda est de homilia dominice vel ferie, vel octauæ vt supra: nec in ferijs et alijs diebus, quando in officio diei leguntur tantum tres lectiones.

Quæ contingit fieri plures comme. seruetur hic ordo. De duplici fiat ante dñicam: de dñica ante diē infra octauam: de octaua ante festū semiduplex: de semiduplexi ante feriā Aduentus. Quadragesimæ, Quatuoragesimæ, Vigiliarū, et Rogationū: et de dictis ferijs ante festū simplex: nisi aliter signetur. De dñica, de octaua, de festo semiduplexi, et de sancta Maria, quæ de ea fit com. in vespe. precedentibus sabbatum pp festum nouem lect. in sexta feria occurrens, fiat ante festū simplex, quod celebrandum erat diebus predictis, nisi eorum officio impediretur. De festo simplici fit commemo. ante suffragia, seu communes commemorationes de Cruce, sancta Maria, Apostolis, et pace: ac etiam ante commemo. consuetam Tituli, vel patroni ecclesie, que etiam pro sui dignitate alijs suffragijs predictis preponeretur. De quibus suffragijs et communibus commemorationibus sanctorum quomodo agendum sit, habetur inferius propria rubrica.

De Translatione festorum.

Si aliquod festū duplex occurrat in officijs Aduentus, et inuitatis Dñi: infra octa. Epipha. in feria quarta Cinerum: in festo Matronæ Hebræo. et infra octa pasche, in Ascensione Dñi, in diebus a Vigilia pentec. vsqz ad festū Trinitatis inclusiue, in festo Corp. Christi, et eius die octaua, transferuntur in primam diem festo duplici vel semiduplexi non impedita: exceptis tñ festis Martini tatis sancti Jo. Baptiste, et sanctorum apolorum Petri, et Pauli, que in die octa. Corp. Christi celebrantur: excepto quoque festo solenni

solēni alicuius loci, quod in propria tñ ecclesia, et in aliquibus ex supradictis occurrens, vt in rub. de Commem. dictum est, celebratur. Si autē festum Natiuit. sancti Jo. Baptistę venerit, in die Corp. Christi, transfertur in sequentē diē cum comine. octa. Corp. Christi: et sequētibus diebus fit offiū de eadez octaua Corp. Christi cum comine. octa. S. Jo. Baptistę. Dies autē octaua S. Jo. tunc veniens in diē octaua Corp. Christi, non transfertur, sed de diē oct. S. Jo. Baptistę eo anno fit tñ commemo. in ytrisq; vesper. et Laudibus, diē octauę Corp. Christi. Et id semper seruetur quando festum habens octauam transfertur: vt non ideo diē octaua transferatur: sed ea diē de ea fit commemo. que alias erat octaua, si festum non fuisset translātū.

C Si in diē octaua alicuius festi habens octauam, occurrat aliquod festum duplex ex maiorib. supra in rub. de Commemorationibus enumeratis, fiat de festo cum commemo. diē octauę: si autem non fuerit ex p̄dictis festis, fiat de octaua, et festus transferatur in primam diē similiter non impeditam.

C Si aliquod festum duplex infra octa. occurrens alio maiori festo duplici impeditur, transferatur in primam diē simili nō impeditam, et in eo fiat commemoratio de octaua.

C Si in alijs Diebus per annum a supradictis occurrat festū duplex, non transfertur, vt dictum est in rub. de Commemoratione.

C Festum semiduplex occurrens dieb. supradictis, et alijs Dominicis per annum, transfertur in primam diē simili festo nō impeditam, occurrens vero in Dominicis infra illas octaua in quibus fit de festis occurrentibus vt dictum est in rub. de octauis, transfertur in sequentem diē, cum commemo. octauę, que si fuerit simili festo impedita, p̄dictum festum semiduplex veniens in Dominica, transfertur post octauam.

C Si duo festa nouem lectio. simul eodem diē veniunt, fiat offiū de digniori, seu de maiori: et quod minus est transferatur.

C Si plura festa nouem lect. transferenda essent, prius transferatur duplex, quam semiduplex et inter plura duplicia, quod est dignius semper prius transferatur, et prius celebretur: alioquin si sint equalia, vnum ante aliud transferatur suo ordine.

C Festum simplex nunquam transfertur: sed si de eo offiū fieri non potest, fiat commemo. vt dictum est in rub. de Commemorationibus.

Rubricae Generales

rationibus: si autem venerit in diebus, in quibus de simplici nulla fit commemo. eo anno non fit de eo amplius.

C Si aliquod festum non sit lect. in quo annotatus est fieri cōme. alicuius sancti, transieratur pp aduenientem Dñicam, vel aliud festum maius: non tamen transfertur cum illo commem. illius sancti in eo assignata: sed dicta commem. fit die suo in Dominica, vel alio festo, in quo fieri possit cum sua nona lectione: si propriam de vita sancti habuerit: festum vero nouez lect. trās fertur sine vlla amplius commemo. festi simplicis p̄dicti. Ob etiā seruatur in commemo. occurrentibus in vigiliis: cum de vigilia veniente in Dominica, fit in sabbatho: tunc. n. commemo. festi simplicis non fit in Officio vigilię: sed in Dominica.

De Concurrentia Officij.

O Concurrentia officij attendenda est semper in secundis vesp. quō fit ordinandum officium cum sequenti die. Itaque cum dicitur officium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de p̄cedenti in ij. Vesp. cum sequenti in primis Vesp. vt de bo dierno in Vesperis cum sequenti in crastino.

C Duplici ergo in secundis vesp. concurrente cum alio sequenti duplici, regulariter a Capitulo fit de sequenti cum commem. p̄cedentis: nisi aliter in proprijs locis annotetur.

C Duplici vero concurrente cum festo semiduplici, cum Dñica: cum die infra octauam: cum festo simplici: et cum officio S. Marię in sabbato: omnia in secundis Vesperis de duplici, cum commemoratione illorum.

C Duplici et concurrente cum feria, vel potius sequente feria: oia de duplici et nihil de feria sequenti. Sed si festum celebratur in Aduentu, Quadrag. et Quatuor temporib. fit semper commemo. de feria, non ratione concursus cum sequente feria, vt infra dicetur. Idem dicendum de festis simplicib. venientibus cum festo nouem lect. et de quibus etiam commemo. fit nō rōne concursus: sed quia eodem die veniunt, vt dictum est in rub. de Commemo.

C Semiduplici festo, Dñica, et die infra octa. cōcurrentib. cum sequenti duplici, omnia de duplici cum commem. illorum: nisi duplex fuerit ex numero maiorum que supra in rub. de Commem. numerata sunt, in quib. nulla fit cōme. p̄cedentis. Semiduplici festo concurrente cum sequenti alio semiduplici: cum Dñica, vel

vel cum die infra octavam, a Capitulo fit de sequenti, et commemo-
 precedentis. Semiduplici autem festo concurrente cum sequenti
 festo simplici, vel cum officio S. Marię in sabbato, omnia de
 semiduplici, cum commemo. sequentis. Semiduplici concurrente
 cum sequente feria, nihil de feria: vt dictum est supra.

Dñica cōcurrente cū sequenti festo semiduplici, et cū die infra
 oct. vel cū festo simplici, oīa de dñica cū cōme. sequentis: nisi aliter
 signetur. Dñica concurrente cum feria, nihil de feria, vt supra.

Die infra octavā concurrente cum sequente dñica, vel semis-
 duplici, a Capitulo de sequenti, cum commemo. oct. Si duę octavę
 simul concurrant, vt octava S. Jo. Baptiste cum octa. Corp-
 ris Christi, vel e contra: et octava S. Laurentij cum octavā In-
 sumptionis S. Marię, totum off. fit de digniori cum commemo.
 alterius: nisi dies octava minus digni veniat infra octa. alte-
 ri: tunc n. totum off. fit duplex. de die octa. cum commemo. diei
 infra octavam. Dies infra octa. cum simplici proprie non ha-
 bet concursum: qz in sequenti die infra octa. non fit de simplici,
 nisi commemoratio: que et eadem ratione in precedenti die in-
 fra octa. fieri debet. Dies infra octa. cum feria nullum habet cō-
 cursum: quia de feria nihil fit, nisi infra octa. veniat aliqua ex su-
 pradictis festis Adventus quadrag. et Quatuor temporum: de
 quibus infra octa. fiet tantum commemoratio.

Die octava concurrente cum alia die octava, a Capitulo fit
 de sequenti, excepta octava. Nat. Dñi. cū oct. S. Stephani, et oct.
 Corp. Christi, cum octa. S. Joannis Bap. in quibus de sequen-
 ti fit tñ. commemo. Die octava concurrente cum sequenti duplici
 ē translato, a Capitulo fit de sequenti cum commemo. oct. exceptis
 diebus octa. Epiph. Pasche, Ascensio. pentec. et Corp. Christi:
 in quibus fit tantum commemo. de sequenti. Si autem sequens
 festum etiam translatum fuerit ex solemnioribus supra enume-
 ratis in rubr. de Commemorationibus, totum off. fit de sequenti
 cum commemoratione octave.

Simplex cum alio non potest concurrere in secundis Vesp.
 licet cum ipso possit esse recursus in primis vesp. quia non ha-
 bet secundas vesp. sed eius off. terminatur ad Nonam: et dein-
 ceps nihil fit de eo, nec commemo. Si sequatur aliud simplex, psal-
 merunt secundum feriam occurrentes in psalterio ad vesp. et a

Rubricæ Generales

capitulo fit de sequenti simplici siue vlla comine. precedentis. Si sequatur officium nonem lectio. Vesperg totę erant de eo siue vlla similiter comemorazione simplicis pcedētis: si nullū festū sequat subintrat officium de Tpe. & vespere totę erunt de feria.

Feria non potest concurrere cum alio in secundis Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in primis Vesperis: quous officium incipit, & desinit, vbi desinit, & incipit quodcumq; aliud officium: Quāuis proprie, si ei dandum est principū sequente feria post aliā feriā, eius officium incipiat a Matutino, terminatur tñ sequente alia feriā ad Complet. & ideo si feria sequatur aliā feriā in Vesperę precedentis ferie nihil fit de sequenti, quoad eā q̄ in sequenti feria sunt propria. Verbi gratia, si in Vesperę ferie tertie añ feriaz, Cinerum, fiat de feria: in Vesperę ferie tertie oratio. Dñice pcedentis, non autem ea que est propria in sequenti feria quarta Cinerū, nec añ orationē dicuntur Preces, q̄ dicēde sunt in dicta feria quarta cinerum. Nō ēt fit qñ feria per annū pcedit feriā Quatuor tporū, & Vigiliarū. Hac ēt ratione superius dictū ē in cōcurrentia, aliorū officiorū, cū feria nullū officium cōcurrere, & nihil fieri de feria pcedēti adueniente alio officio: si autem de ea aliqui comine. fieri debet, nō fit ratione cōcursus: sed qz eo die quo officium feriarum Aduentus, Quadagesimę, Quatuor tporū, Vigiliarū, & Rogationū impedit, illarū cōng. rōne tporū ex pcepto Ecclę p̄mitti non debet.

Eam vero occurrit vt festus simplex veniat in feria quarta & sexta quatuor tporū, in feria quarta Cinerum, & in Vigiliis, que ieiunantur, Vesperę antecedentes erāt de feria cōi per annū, nō autem de sequenti: vt dictū est cū comine. festi simplicis in sequenti feria occurrentis. Nō ideo nō fit, qz sequens feria habeat primas Vesperas, sed quia cum festum simplex in sequenti die non habeat officium propter feriam p̄dictam in ea occurrentem, nec etiam conuenit illud habere Vesperas pcedentis diei.

De officio sanctę Marię in Sabbatho.

In omnibus sabbathis per annū extra Aduentū, Quadagesimā, & Quatuor tempora, & nisi officium fieri debeat de feria propter Vigiliā in sabbatho occurrentem, vel pp̄ hystoria primo ponēda, vel propter officium Dñice 23. post p̄ntecosten in officio ferie aliqui ponendū, vt in rubrica de dñicis dictū est,

est, ac nisi fiat officium nouem lectionum, vel de octaua Pasche, Pentecostes, si sit officium de S. Maria: quemadmodum circa finem Breuarij disponitur. Si autem in sabbato occurrat festum simplex, sit officium de sancta Maria: et de festo simplici sit tantum commemoratio.

Cum vero de ea supradictis diebus officium fieri non potest, nulla tunc sit commemoratio de sancta Maria propter sabbatum: sed tantum in semiduplicibus, quando eius officium paruum non dicitur: sit consueta eius commemoratio per annum posita in Psalterio post Vesperas sabbati.

Eius officium in sabbato incipit feria sexta, ad modum festi simplicis, a Capitulo, et terminatur ad Nonam sequentis diei sabbati. Si autem feria sexta fuerit officium nouem lect. in Vesperis sit tantum de ea comme. cum antiphona, versu, et oratione, que habetur in officio eius in sabbato.

Ad Matutinum post Inuita, et Hymnum de S. Maria, dicitur vnu nocturnum cum duodecim psalmis ferialibus, versus, tres lectiones, quarum prima et secunda sunt ex Scriptura de tempore, et alia omnia tam in Matutino, quam in Laudibus, et Horis, vt in officio S. Marie in sabbato assignatur.

Dicuntur preces Dificales ad Primam, et Complet. et sunt suffragia consueta de Apostolis, et Pace, et Tempore paschali sola comme. de Cruce, vt in secunda feria post oct. Pasche. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta eius commemoratio cum aliis suffragiis, quando agenda est in officio de Dominica.

De ordinando Officio ex predictis Rubricis.

Si quis velit ex supradictis rubricis ordinare officium occurrentis diei videat in Calenda, et in Tabula festorum mobilium, de quo fiat officium sequenti diei: et vt inuenierit esse faciendum, sic ordinabit illud in vespere et alius Horis nocturnis et diurnis.

Si ordinandum sit officium de tempore, idest de Difica, vel feria, recurrentes est semper ad Psalterium, vbi ordinate ponitur quod est commune officium de Tpe, cuius distributione psalmorum, et ad proprium de tpe, vbi lectiones Ichnozia, quedam ane, et orationes ponuntur, que desunt in Psalte. Inuitatorum, hymni, capitula, versus, Responsoria breuia, et antiphone, que diuersis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum que sunt

Rubricae Generales

In psalterio: cum vero propria non fuerint, dñr vt in psalterio.
C Si officium sit ordinandum de sancto, recurrendum est semper ad commune Sancto: cum: nisi proprium habeat in proprio Sanctorum, vbi pro qualitate festi, si nouem lect. id est duplex vel semiduplex fuerit, omnia ordinate possunt: illis exceptis, que propria suis locis habentur.

C Si festum fuerit trium lect. (nocturno ferie, et lectionibus exceptis) oia de eodem Lōi sumuntur. Tres lect. primi nocturni in officio nouem lect. et prima et secunda lectio, vel prima tantum in festis trium lectio. sumuntur de Scriptura in officio de tempore. Due vero proprie, aut de communi Sanctorum in festis assignantur: et proprio vel communi sanctorum requirantur.

C In maioribus solemnitatibus, et festis per annum: totum officium dicitur: vt in proprijs locis ponitur.

C In festis B. Marię (omissis his, que propria in illis habentur) hymni, nouem psalmi: et alia que dam requirenda sunt et communi eius off. paruo, circa finem Decurari.

C Modus inchoandi officium, dicendi Imnitariorum: hymnos: antiphonas, et versus habetur in principio psalterii.

C Cum vero antiphone duplicandę sunt: dicuntur integre ante psalmos: sicut in fine psalmorum.

C Modus dicendi absolutiones, et Benedictiones ante lectiones, legendi, et terminandi lectiones: dicendi Gloria post lectiones: ac Responsoria breuia post capitula, habetur in prima dominica de Aduentu.

C Quomodo sit inchoandum et terminandum officium per horas, habetur in psalterio.

C Quo terminandū per añas B. Marię, hñ in fine Completō.

C Sed vt hec oia facilius habeantur, posite sunt sequentes rubricę de singulis horis: earūq; partib; distincte cognoscendis.

De Matutino.

A Matut. hęc per ordinem regulariter dñr fm diuersitatem officii: nisi aliter in quibusdā dieb; annotetur. **Ps** nñ. Ave Maria. Credo. oia secreto: deinde clara voce hebdomadarius dicit: Domine labia mea et pollice signando sibi os signo cracis: Deus in adiutorium te. manu extendenda signando se signo cracis a fronte ad pectus et a sinistro humero vsque ad

de

dertrum: cum Gloria pa. & aliis vt in principio psalterii. Deinde de Inuitatorum conueniens offi de Tempore, vel sancto: quod dicitur cum psal. Tenite eomodo que in principio psalterii describitur. dicto psalmo, & repetito Inuitatorio, dicitur inuenus: qui officio de tempore, vel de sancto conuenit.

Postea in duplicib. & semiduplicib. dicitur nouem psalmi: sed in officis plures, vt in psalterio: cum suis anis, & versib. que tēpori vel festo conueniunt: & totidē lēones cū octo Reus: aliquid cū nouē, vt suis locis ponitur, per tres noctur. distinctos: hoc modo.

In primo noct. dicitur tres psalmi, cum tribus anis: post singulos psalmos vna ania: sed tpe paschali. i. a officia in Albis vsque ad pentec. p̄terquam in offi Ascensionis Dni: tres psalmi cuiusq; nocturni dicitur sub vna ania: & in fine psalmorum post vltimā aniam cuiusq; nocturni dicitur versus. Postea P̄ n̄. Et ne nos. Absolutio. Erandi. Benedictio. Benedictione perpetua: & alie ad singulas lectiones vt in prima Dñica de Aduentu ordinantur. Deinde leguntur tres lect. de Scriptura, que per ordinem in offi de Tpe occurrunt: nisi alie assignentur: & ad singulas lect. dicitur vnum Aliuz conueniens offi: si de tpe, vt in propriis tps: si de sancto, vt in proprio seorum: alioquin vt in cōi. Et si lectiones primi noctur. sint de scriptura officii de tempore.

In fine vltimi Reu cuiusq; nocturni dicitur Gloria pa. et; repetitione partis Reu: eodem modo quo dicitur in prima dominica de Aduentu, primo Reu illius Dominice excepto.

In secundo nocturno dicuntur alii tres psalmi, & Antiphone, Versus, Pater noster, Absolutio, Ipsius, & eius consequentes Benedictiones: vt in dicta prima Dominica de Aduentu habentur: tres lectiones de aliquo sermone: aut de vita alicuius Sancti: & ad quamlibet lectionem vnum Responsorium Officio conueniens.

In tertio nocturno alii tres psalmi, cum antiphonis: vt supra: post tertiam antiphonam, Versus, Pater noster, Absolutio, A vinculis, & Benedictiones consequentes ad singulas lectiones, que erunt de homilia Euangelij de tempore, vel de festo, secundum qualitatem officii: vt in eadem prima Dñica de Aduentu. Post septimam & octauam lect. dicitur Reu officio conueniens: aliquando autem dicitur etiam post nonā lect. vt
suis

Rubricae Generales

suis locis dicit, et in fine ultimi Responsorii, aut octavi, aut noni, dicitur Gloria patri, ut supra. Si non dicitur, nonum Responsorium, post ultimam lectionem dicitur Hymnus, Te Deum.

In officio trium lectionum. Ad Mariam, Pater noster, Ave Maria, Credo, Domine labia etc. Invitatorium, et Hymnus in feriali officio de feria, si non sint in proprio de tempore, dicitur ut in Psalterio; in festis, de festo, ut in Libri sanctorum; deinde nocturnum ferie, ut in psalterio, id est duodecim psalmi, cum sex Antiphonis; et tempore Paschali cum una Antiphona, qui dicuntur tam in officio feriali, quam in festis simplicibus.

Post psalmos, et antiphonas dicitur Versus: in feriali officio, ut in psalterio; in festis, ut in Libri sanctorum; qui in festis sumitur, secundum ferias, ex nocturno Communis, unde sumuntur Responsoria: ut dicitur infra in rubricis, de Versibus, et Responsoriis. Post versum, dicitur Pater noster, Absolutio, et Benedictiones: ut habetur infra in rubrica de Absolutionibus et Benedictionibus. Tres lectiones (si non adsit homilia) singule, in officio feriali dicuntur, de Scriptura, que eo die occurrit in proprio de Tempore: si adsit homilia, singule tres de homilia. In festis, prima et secunda, de eadem scriptura; tertia de sancto.

Si fuerint due lectiones de sancto: prima tantum erit de Scriptura; relique de sancto.

Post singulas lectiones in feriis extra tempus Paschale, dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria responsoria. Tempore vero Paschali: et in festis duo tantum Responsoria dicuntur, scilicet post primam, et secundam lectionem tantum; In fine ultimi Responsorii, secundi scilicet, aut tertii, dicitur Gloria patri, cum repetitione partis Responsorii. Due Responsoria in officio de sanctis, sumuntur ex Comuni sanctorum: in feriali officio ex Dominicis, quando propria per ferias non distribuuntur, ordine descripto in rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam lectionem dicitur Hymnus, Te Deum.

De Laudibus.

Ad Laudes, Deus in adiutorium etc. dicitur psalmi et cantu Benedicite, vel aliud: ut habetur in feriali officio extra tempus paschale, cum Antiphonis officio convenientibus.

Qui psalmi, et canticum in Dominicis per annum, exceptis Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam palmarum inclusivae, et in feriali officio temporis paschalis, ac in festis tam hodie quam trium lectionum, dicuntur de Dominica, ut in psalterio. In praedictis vero diebus a Septuagesima usque ad Quinquagesimam palmarum inclusivae dicuntur ut suis locis ponit. In feriali officio per annum, extra tempus paschale, dicuntur ut in psalterio.

Antiphonae in Dominicis quando proprie non assignantur, dicuntur ut in psalterio. In festis nonae et trium lectionum, si non adsint proprie dicuntur de Communi. post psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad canticum Benedictus, cum eodem Cantico, et Oratio: omnia pro qualitate; Officium, de Tempore vel de festo.

Proces quando dicende sunt, dicantur ante primam orationem. Commemorations vero de Cruce, de sancta Maria, Apostolis, et Pace, similiter quando dicende sunt, post orationem, nisi alia commemoratio festi simplicis occurrat, quae semper praedictas commemorations praecedat, de quibus infra in propriis rubricis dicitur.

An te orationes de, Dominus vobiscum, et Oramus: post ultimam orationem repetitur. Dominus vobiscum. Deinde, Benedicamus domino: et versus Fidelium animae, Pater noster. Dominus det nobis suam pacem: et Antiphonae beatae Mariae, ut habetur in fine Completorii, si tunc discedendum sit a Choro, alioquin in fine ultime Hore, nisi sequatur Missa, vel officium Defunctorum, aut Litaniae, ut in propria rubrica dicitur.

De prima.

Ad Primam, Pater noster, Ave Maria, Credo secreto, Deus in adiutorium, etc. Hymnus. Jam lucis.

Deinde inchoatur antiphona, quae convenit: quae in festis ad omnes horas sumitur ex laudibus per ordinem, quarta praetermissa. In aliis servetur rubrica inferius posita de Antiphonis. Postea dicuntur psalmi, qui in dominicis et feris dicuntur ut in psalterio. In festis autem, et tempore Paschali, tres tantum, ut etiam ibi annotatur.

Post antiphonas dicitur capitulum, Regi saeculorum. In feriali officio extra tempus paschale de Capitulum, Pacem, deinde

Rubricae Generales

Inde Kyriū breue. Christus fili Dei uini, &c. Post Kyriū bre. in officio duplici, & infra octauas statim oratio. Dicitur Deus opes in alio officio non duplici dicitur Kyrie eleison, cum reliquis precibus, oia ut in psalterio; ubi quando aliquis solus dicit officium, semel tñ dicit: Confiteor omnis illis uerbis: Tibi pater, vel uobis fratres, & te pater, & uos fratres: qđ etiā seruatur, qđ dicitur ad Completorium. In feriali officio quando dicte sunt preces ad Laudes: adduntur alię preces, ut ibi in psalterio.

Post orationem, i. Choro legitur Martyrologiū; deinde dicitur Preciosa cū reliq. Que et dicant ab his qui extra Chorum nō legerint Martyrolog. in fine ad Abiolutione Capli i festis, dicit Capli Mong: Alio tpe tam in Dñicis, quam feris, ut in psalterio.

De Dies, Tertia, Sexta, & Non

Ad Tertiam, Sextam, & Nonam: ante singulas horas dicitur Pñ. Aue Maria. Deus in adiuto. Hymnus, & psalmi, ut in psalterio. Hęc sñ officij qualitatem ordine quo supra: Dicitur psalmis, post añam dicitur Capitulum & Kyriū breue pro qualitate officij: que in Dñicis & feris, qđ nō habentur ppria in proprio de tpe, dicuntur ut in psalterio: in festis si in proprio Scđrum nō sñt ppria, sumuntur de Cōi. Post Kyriū breue dicitur oratio que habetur in proprio de tpe: si autem sit de scđo, ut in proprio Sanctorum: alioquin ut in Communi.

Post orationem repetitur, Dñs uobiscum: & dicitur: Benedicamus Dño: Fidelium anime: & Pater noster, secre.

De Uesperis.

Ad uespe. Pater nñ. Aue Maria. Deus in Adiuto. &c. Deinde dicuntur quinqz psalmi, cū quinqz añis, ut in proprio, aut Cōi Sanctorum signantur. In Dñicis autem, & feris añes, & psalmi semper dicuntur ut in psalterio. ubi tpe paschali psalmi dicuntur sub vna antiphona nisi alię proprie Antiphone, ut in Dominicis Aduentus, assignentur.

Post psalmos, & antiphonas dicitur Capitulum, hymnus, uerius, añā ad Magnificat eum eodem cantico, & Oratio, oia de Tempore, uel sancto pro qualitate officij.

Preces quando dicende sunt, dicuntur ante orationem: Cōmemorationes uero de Cruce, S. Maria, Apostolis, & pace post eam, ut infra in propriis rubricis dicitur.

Ad Complet. absolute dicitur lectio brevis, vt in psalterio: deinde Pater noster: Confiteor: Misereatur: Indulgentia: Conuertere: Alma: Psalmi: Hymni. Capitulum: Primum breue: Canticum cum antiphona: omnia vt in fine psalterij: et post ea in duplicibus, et infra octauas dicitur Oratio: in alio officio non duplici ante orationem dicitur Kyrie eleison cum reliquis precibus: vt ibidem in psalterio.

C Post versum Benedicat et custodiat nos etc. dicitur vna ex antiphonis B. Marię, cum versiculo et Oratione, vt ibidem: et dicto versu Diuinum auxilium, dicitur secret. Pater noster. Ave Maria, et Credo.

De Inuitatorio.

Inuitatorium semper dicitur in omni officio ad Matutinum cum psalmo, Venite: ordine in principio psalterij, descripto: sed variatur pro officij qualitate, vt in psalterio, et in proprio de tempore, ac in proprio et Communi sanctorum.

C Non dicitur in die Epiphanię, nec in triduo ante pascha, vlt suis locis dicitur: nec in officio Defunctorum per annum, excepto die Commem. omnium fidelium Defunctorum, et presente corpore.

De Hymnis.

Hymni semper dicuntur in qualibet hora, preterquam in triduo ante pascha vsque ad Sabba. in Albis inclusiue: et preterquam in officio defunctorum.

C Ad Matutinum hymnus dicitur post psalm. Venite: repetito Inuitatorio, preterquam in die Epiphanię. Ad Laudes, et Vesp. dicitur post Capitulum: ad Horas ante psalmos et antiphonas, ad Completorium post psalmos et antiphonam.

C Dicuntur autem in officio de Tempore, vt in psalterio, quando proprii hymni in proprio de Tempore non adsunt: quod hymni de psalterio, in dominicis, et ferijs assignati dicuntur ab octaua pentecoste vsque ad Aduentum (Dominica infra octauas Corp. Christi excepta) et ab octaua Epiphanię vsque ad Dominicam primam Quadragesime. In officio de Sanctis dicuntur vt in Communi Sanctorum: nisi proprii in proprio sanctorum habeantur.

C In Mariuitate Domini et vsque ad Epiphaniam in festo Corp. Christi, et per octauam, et quicumque sit officium sanctę Marię tam nouem quam trium lect. etiam tempore paschali, in fine omnium hymnorum (preterquam in fine hymni. Ave maris stella) dicitur Gloria tibi domine.
Ant

Rubricę Generales

Quis natus es de Virgine: vt in eius officio paruo, etiaꝝ si dicatur hymni de sanctis, qui infra octauas predictas celebrantur: dummodo Hymni de Sanctis sint eiusdem metri.

C In Epipha. dñi, et per totam octa. ad in festo Transfigura. in fine omnium hymnorum dicitur Gloria tibi dñe, q̄ apparuisti hodie.

C A dominica in Albis vsque ad Ascensionem in fine omnium hymnorum dicitur Gloria tibi domine, Qui surrexisti a mortuis: etiam in festis Sanctorum eodem tempore paschali occurrunt: dummodo hymni sint eiusdem metri.

C Ab Ascensione autem vsq; ad pente. dñi Gloria tibi dñe, Qui scandis super sydera, similiter etiam et in festis occurrentibus.

C In pentecoste vero et per octauam dicitur Gloria patri domino. Hatoque qui a mortuis etc. Alijs temporibus terminantur hymni, vt suis locis ponitur.

De Antiphonis.

A Domine horas semper cum psalmis dicuntur Antiphona vel vna vel plures pro diuersitate officij, et horarum.

C Si de tpe fiat officium, idest de dñica, aut feria, dñi Antiphona, vt in psalterio, que cum psalmis posite in Vesperis dñice, et feriarum, in Completorio, ac in nocturnis (et qñ fit officium de festo triu. lect. idest simplici) nunquam mutantur nisi tpe paschali, quo tpe dicitur vna tñ Antiphona, Halleluiab, excepto tpe et Aduentus: quo tpe ad vespas et nocturnos dominice ponuntur proprie antiphonę. In Laudibus et alijs Horis mutantur pro diuersitate temporum: vt in proprio de tempore habentur, cum vero non assignantur, semper dicuntur que posite sunt in psalterio.

C Antiphona que in proprio de Tpe sabbato ponuntur ad Magnificat pro prima dominica alicuius mensis, sumende sunt ex eadem dominica, que est propinqua Calendis: vel est in Calendis illius mensis, vt supra in rub. de dominicis, ac etiam in rubri. mensis Augusti dicitur: et semper in sabbato ponitur antiphona ad Magnificat, que contigua est libro Scripture in dominica ponendo.

C In festis nouem lect. ad vesp. dñi Antiphona de Laudibus nisi proprie in vespas assignentur. Ad Horas similiter, tñ in officio de tempore quam de Sanctis, quando habentur proprie in Laudibus, et alie proprie non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus quarta pretermissa, hoc ordine. Ad primam, prima: Ad Tertiam,

tiam, secunda. Ad Septimam, tertia: Ad Nonam quinta.

In ferijs Aduentus, que non habent ad Horas proprias antiphonas, sumuntur ex Laudibus dominice precedentis. Ubi vero in Laudibus feriarum Aduentus fuerint proprie: sumuntur ut dictum est, ex ipsis laudibus feriarum proprie.

Tempore paschali, in officio tam nouem, quam trium lect. psalmi nocturnorum cuiuslibet nocturni, dicuntur sub vna antiphona, que officio conuenit, et suis locis ponitur.

In duplicibus ad Vesper. Adatur. et Laudes tñ antiphonę dicuntur ante psalmos integre: et post psalmos integre repetuntur: in alijs Horis, et in officio non duplici, in principio psalmi inchoat tñ antiphona, deinde i fine integra dicitur. Et qñ añ incipit sicut ps, post inceptã añam dicatur quod sequitur i psalmo sine repetitione principij, ab eo loco vbi desinit antiphona.

Antiphonis proprijs, tam in officio de tempore, quam de Sanctis semper cedunt, que habentur tam in psalterio, quam in Comuni sanctorum.

Quando fit aliqua commem. semper dicitur antiphona ante orationem cum versu que sumitur ex officio, quod conuenit ei, de quo fit commemoratio: ita vt in Vesperis sumatur antiphona que assignatur ad Magnificat, in Laudibus que ad Benedictus, cum versibus qui habentur post Idrymnum.

Antiphonę sanctę Marię posite in fine Completorij, dicuntur vt inferius in propria rubrica dicitur.

De psalmis.

Psalmi in offiõ de tpe, per oēs Horas, in officijs et ferijs dicuntur eo modo quo distributi sunt in psalterio: nisi aliqui aliter in proprio de tpe signentur. In festis autē dicuntur, vt in proprijs locis signantur: alioquin vt in Comuni Sanctorum.

Psalmi ad Laudes de officia cũ cantico **B**enedicite, dicuntur in omnibus festis per annum, et in ferijs temporis paschalis.

Psalmus, **C**onfitemini, dicitur ad primã cum alijs psalmis in psalterio assignatis in sibus dominicis (quando offiã fit de dominica) a tertia dominica post pentec. inclusiue vsqz ad Mattitãtẽ domini exclusiue: et a secã dominica post Epiph. inclusiue, vsqz ad Septuag. exclusiue: a Septuagesima autẽ inclusiue vsqz ad pascha exclusiue, eius loco dicitur psalmus, **D**ominus re-
gna-

Rubricę Generales

gnant: et psal. Confitemini: tunc dicitur ad Laudes post psalm. Miserere: ut suo loco dicitur. In Dominicis vero Tempus paschalis a Dominica in Albis inclusive usque ad Ascensio. exclusivę, dicuntur tantum tres psalmi sicut in festis: addito symbolo Athanasii. Alii psalmi, per singulas ferias distributi ad primas, dicuntur singuli loco psalmi, Confitemini: in feriali tunc officio, quando de feria agitur extra tempus paschale. In feriis vero temporibus paschalis, in festis per annum, et in sabbato, siue de sancta Maria, siue de feria fiat officium, dicuntur tantum tres psalmi: Deus in nomine tuo. Beati immaculati, et Retribue: etiam si festum duplex celebratur in Dominica.

In Dominicis autem, quando officium fit de Dominica, post psalmos additur semper symbolum Athanasii. Quicunque, ut infra in propria rubrica dicitur.

Psalmi Horarum, scilicet ad Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, nunquam mutantur, ut in psalterio, siue de sanctis, siue de Tempore fiat officium.

Psalmi de Dominica ad Vesp. ut plurimum dicuntur in vesper. festorum excepto ultimo qui mutatur: cum vero aliter sit suis locis annotatur. In Vesper. infra octa, dicuntur psalmi, ut in secundis Vesp. festi, exceptis primis Vesp. diei octave, in quibus dicuntur, ut in primis Vesp. festi.

In fine psalmodiarum semper dicitur Gloria patri, preterquam in psalmo, Deus Deus meus ad te de luce vigilo: et in psal. Laudate Dominum de celis, in quibus dicitur tantum in fine ultimi psalmi, ante Canticum Benedicite, et ante Capitulum. Preterea non dicitur in triduo Maioris Heb. ante pascha, nec in officio Defunctorum, cuius loco pro Defunctis dicitur, In requie eterna etc.

De canticis.

Antica dicuntur in officio de tempore, tam de Dominicis, quam de feriis, ut in psalterio distribuuntur ad Laudes, Vesperas, et Completorium.

In festis, et Tempore paschali ad Laudes semper dicitur Canticum, Benedicite, ut in Dominica, et in fine eius non dicitur Gloria patri, sicut in aliis Canticis dicitur, nec respondetur, Amen. Alia cantica ferialia, ut in psalterio, ad Laudes non dicuntur nisi quando officium fit de feria extra tempus paschale.

Canticum

Canticum Benedictus, Magnificat, & Hunc dimittis, semper dicuntur suo loco, vt in psalterio.

De Versibus.

Versus semper dicuntur ad Matut. post vltimum psal. & antiphonam nocturnorum, siue in officio dicantur tres nocturni, siue vnus. Ad Laudes & Vesperas, Versus dicit post Hymnum. ad horas dicitur in Responsorio breui, post repetitionem partis Responsorij, dicto Gloria patri.

In pascha Resurrec. & per eius octauam vsque ad sabbatum in albis in clusue, in Nocturno tantum dicitur versus, in alijs horis non dicitur, vt ibi.

Quando fit aliqua commemo. semper post antiphonam eius, de quo fit commemoratio, dicitur Versus, qui in eius officio ponitur post Hymn. Vesperarum & Laudum.

Versibus tempore paschali semper additur Halleluiah.

Versus Dñs vobiscum, semper preponitur orationi: & post eam repetitur, vt infra dicitur in rub. de oratione.

In officio festi trium lect. post omnes psalmos. feriales cum antiphonis, dicitur Versus de Communi Sanctorum, hoc ordine. Feria ij. & v. Versus primi nocturni. Feria iij. & v. versus secundi noct. Feria iij. versus tertij nocturni.

Versus positi in psalterio ad Laudes, & Vesp. semper dicantur quando alij proprij non assignantur, in proprio de tēpore.

De Absolutionibus, & Benedictionibus ante lectiones.

Absolutiones, & benedictiones dicuntur per ordinem in officio nouē lectio. ante lectiones, vt in prima Dñica de Aduentu ponuntur. s. post versus dicto Pater noster. Et ne nos, dicitur absolutio & Benedictio, vt ibi: preterquam in Matutinis tenebrarum Maioris hebdo. & in officio Defunct. in quibus Absolutio & Benedictio non dicuntur.

Si officium nouem lect. fit de Sancto, octaua benedictio erit, Cuius, vel Quorum festum colimus &c. vt ibi. Si de sancta Maria, octaua benedictio erit. Cuius festum colimus ipsa virgo virginum &c. Cum leguntur tria euangelia cum homilia, fiat sicut in Matuitate domini dicitur.

Si sit officij trium lect. & fit de feria, in qua singule tres lect. sunt de Scriptura, Absolutio & Benedictiones sumuntur ex

Rubricae Generales

prima dominica de Adventu hoc ordine. Feria secunda & quinta Absolutio & Benedictiones primi noctur. dicuntur. Feria tertia & sexta secundi noct. Feria quarta & sabbato, tertii noct. **C** Si autem singule tres lect. non sunt de Scriptura, Absolutio dicitur secundum ferias, sicut quae tres sunt de Scriptura. Benedictiones vero semper dñi, ut in tertio noct. dicitur officio ordinantur. **C** Si tres lect. sunt de homilia: Prima Benedictio erit, Evangelica lectio. Secunda, Divinus auxilium. Tertia, ad societatem. **C** Si fit de sancto, de Absolutionibus idem servatur quod in feriis, quando non legitur homilia: sed Benedictiones dicuntur ut in tertio noctur. hoc modo. Prima, Ille nos benedicat. Secunda, cuius, vel quorum festum colimus; Tertia, ad societatem. **C** Quando fit officium B. Marię in sabbato: Absolutio & Benedictiones dicuntur, ut in eius officio parvo circa finem Breviarii.

De Lectionibus.

Lectiones leguntur ad Matut. dictis psalmis nocturnorum cum antiphonis, versibus, Absolutionibus quoque & Benedictionibus, ut supra. In duplicibus & semiduplicibus dicuntur novem lectiones, id est in quolibet nocturno tres: in feriis & festis simplicibus leguntur tantum tres lectiones. **C** In officio novem lectae leguntur hoc modo. In primo noctur. semper leguntur tres lect. de Scriptura: quae quibus suis locis proprie, aut de Lōi seōrum non assignantur; semper leguntur ut in officio de Ep̄: quae sua quoque die occurrunt legendae. In secundo noct. si fit de sancto, tres lectiones leguntur de vita Sancti: quae si non adsint proprie, leguntur de sermone, qui ei convenit, ex Lōi Sanctorum: Unde etiam numerus trium lect. completur, quando officium fit novem lect. de aliquo Sancto, qui non habet nisi unā, vel duas lect. de vita sancti. Si fit de dominica, vel alio officio novem lect. per annum, et de octava, leguntur tres lect. de aliquo sermone, qui in illis ponitur. In tertio noct. semper leguntur tres lectiones de homilia in euangelium, postquam in proprio aut ex Communi assignate: & primae lectioni de homilia semper preponitur principium lectionis, de Evangelio, de quo est homilia: etiam infra octavas. Excipiuntur ab hoc ordinario lectionum Matut. tenebrarum ante pascha, & defunctorum, ut in suis officijs ponitur.

¶ Si

Si in offiō nouē lect. in quo non dē nonū rīforū ptingas fieri cōmme. de aliquo sancto, qui propriam habet lectionē, nona lectio legitur de sancto: si fuerint duę de sancto, cuius sit cōmme. ex duabus lectionibus fiat vna lectio: omīssa nona lectione in dicto off. nouem lec. vel octauę lectioni adiuncta. Quod si eodē die occurrat dñica, vel feria quę habeat homiliam, nona lectio sancti omittitur: et eius loco legitur homilia dñice, vel ferie.

In offiō trium lec. si sit de feria, tres lec. leguntur de Scriptura: nisi tres sint de homilia: quia tunc omīssis lectionib. de Scriptura, tres leguntur de homilia. Si sit de sancto, quę hēat duas lec. prima tñ erit de Scriptura: vel vna, vel ex tribus vna: Secunda et tertia de Sancto. Si vnam tñ habuerit, vel propriam, vel ex Lōi assignatā: prima et secunda erunt de scriptura: tertia de sancto: quod et seruetur in officio S. Marię in sabba.

Si initium lectionis de scriptura transferatur in secundā feriā, lectiones scripturę positę in secunda feria, vel omittantur, vel cū alijs de eadē scriptura adiunctę legantur: quod semper fieri potest, quando lectiones de scriptura aliquo die omittuntur.

Lectiones autē de scriptura in officio de tpe sic distributę sūt per annum: vt quotidie aliquid ex ea legatur etiam in officio de sanctis, quando alię, vt dictum est, non assignantur.

Initia librorum sacre scripturę (qui fere semper in Dominicis inchoantur) eo die ponuntur, quo notata sunt etiam si fiat officium de sancto: nisi in festo alię proprię lectiones scripturę de Comuni assignentur: tunc enim initium lectionis de scriptura transfertur in sequentem diem, similiter non impeditur. Distona vero, id est Responsoria ex historia scripturę sumpta: si eo die in quam transfertur initium scripturę propter festum occurrens poni non possit, ponatur infra hebdomadam, vt dicitur in rub. de Responsorijs. Cum autem initium alicuius epistolę beati Pauli, post octauam Epipha. vel epistolę canonicę tempore paschali, aut alicuius prophete minoris mense Nouēbr. infra hebdomadam illorum temporum impeditur, aliquo festo nouem lectionum habente proprias lectiones de scriptura, dictum initium epistolę et prophete, quoad commode fieri poterit, ponatur in sequenti feria alio simili initio scripturę ponendo, vel festo non impedita: alioquin in precedenti similiter

Rubricae Generales

non impedita, vel cum aliis lectionibus de eadem scriptura in sequentibus diebus continetur, ita ut aliquo modo ponatur. Cum etiam initium lectionis alicuius libri de scriptura transferatur in aliam diem, alie lectionis eadem die, de eadem scriptura assignate, vel cum superioribus lectionibus legantur, vel omittantur: ita ut non oporteat eas amplius in alio sequenti die resumere: sed ille legantur, que sua quaque die occurrunt, aut cum eisdem legantur, quod semper seruetur, quando lectiones occurrentes de scriptura legi non possunt.

¶ De scriptura quoque tunc est positum, quantum satis videtur, pro numero hebdomadarum, que esse possunt, et inter Epiphaniam et Septuagesimam et inter pentecosten et Aduentum. Ubi vero contingit minui numerum Dominicarum et hebdomadarum post Epiphaniam adueniente Dominica Septuagesime, et post pentecostem adueniente alia Dominica, ut infra dicitur, quod super est de scriptura alicuius libri pro numero dierum Dominicarum, et hebdomadarum, positi, eo anno omittitur. Quod etiam fit de scriptura ex libris Regum: de quibus legitur ab octava pentecostes usque ad primam Dominicam Augusti, cum non expletur numerus Dominicarum post octavam pentecostes de eo libro annotatus usque ad mensem Augusti: quia tunc lectionibus de eo libro omissis, legitur scriptura que ponitur mense Augusti, quod similiter et in sequentibus mensibus observatur: qui mensis cui quinque Dominice assignantur, non habet nisi quatuor: tunc enim omittuntur lectiones quinte Dominice, et eius hebdomade: et ponuntur lectiones prime Dominice sequentis mensis, et eius hebdomade, que si Dominica proximior est Calendis illius mensis, secundum rubricam mensis Augusti positam in proprio de Tempore.

¶ Lectiones Dominice quinte Octobris, quoniam October habet tunc quatuor Dominicas, leguntur feria quinta precedentis hebdomade non impedita festo duplici, quod habeat proprias lectiones scripturas: alioquin legatur feria sexta eiusdem hebdomade coniuncte lectionibus secunde et tertie ferie hebdomade quinte.

¶ Lectiones et secunde Dominice Nouembris, et eius hebdomade committuntur, quando idem mensis habuerit tunc quatuor Dominicas: tunc enim tertia Dominica Nouembris cum sua hebdomade ponitur loco secunde, et quarta loco tertie, et quinta loco quarte.

Lectiones de scriptura, posite in **L**ibri **S**ecundum, leguntur tam in festis duplicib. q̄ semiduplicib. vbi assignantur in proprio **S**ecundum per annū: **I**terum q̄ aliquod festū in propria ecclesia solemniter celebratur: **I**tem q̄ aliquod festū nouē lect. occurrat in Quadragesima, et Quatuor temporib. in secunda feria **I**rogationū, et in Vigilia **A**scens. in quibus ferijs in officio de **T**empore non assignantur lectiones de scriptura, sed de homilia: tunc. n. in festis recurrēdū est ad lectiones de scriptura, positas in **L**ibri **S**anctorū. Quod si occurrat in die octaua alicuius festi habetis octauā: tunc in primo noct. diei octauę repetantur lectiones, que in primo noct. festi lectę fuerint. Alię lectio. secundi et tertij noct. posite in **L**ibri **S**anctorū: similiter leguntur q̄ in proprio sanctorū assignantur: et quando in aliqua ecclesia aliquod festum celebratur cum nouem lectionibus: quis in ea est solenne; aut consuetum celebrari, quod proprias de festo lectiones non habuerit.

In fine cuiuscunq; lectionis dicitur: Tu autem dñe misere re nobis, et responderetur, Deo gratias. Quod etiam fit in lectionibus breuib. in principio Completorij: et in fine **P**rimę, post **P**retiosa: p̄terquam in triuo maioris hebdo. ante pascha: et in officio **D**efunctorum, vt suis locis ponitur.

De Responsorijs post lectiones.

Responsorija dñi ad **M**atut. post lectiones: ita vt post quālibet lect. dicatur vnum Responsorium, vt infra.

In festis nouem lect. (p̄terquā in festo. **S**S. **I**nnocentiū, q̄ non venerit in **D**ñica) et in **D**ñicis a **D**ñica in **A**lbis inclusive vsq; ad **A**duent. exclusiue: et a **D**ominica infra oct. **M**atuitatis inclusive vsq; ad **S**eptuag. exclusiue, dicitur octo tantū Responsorija: et in fine tertij, sexti, et octau. dicitur **G**loria patri, cū repetitione partis Responsorij: quod regulare est in fine vltimij Responsorij cuiuslibet nocturni, tam in officio nouē, quam triū lect. exceptio tempore passiouis: quo tempore repetitur Responsorij a principio excepto etiā officio **D**efunctorū: cuius loco dicitur **R**equiem eter. Qui versus **G**loria patri, quibusdam diebus d̄ in primo Responsorio, vt in proprijs locis annotat. Post nouā lectionē p̄dictis diebus, quando octo tantum dicuntur Responsorija: immediate dicitur hymnus, **T**e **D**eum.

Rubricæ Generales

In Dominicis Aduentus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam palmarum: et in triduo ante pascha dicuntur nouem *ria*: quia sunt non dicitur, *Te Deum*.

In eis autem trium lect. qñ sit de festo: et in feriis tps paschalis, quod est inter *Dñicam* in *Albis*, et *Ascensione* (excepta feria ii. *Rogationum*, in qua dicitur tertium *rium*) dicitur duo *ria*: quia post tertiam lectionem dicitur, *Te Deum*: Quæ *ria* in festis sumuntur de *Coi Scõrum*, et in dictis feriis *Temporis paschalis*, quando alia propria non assignantur, sumuntur de *Dominica*, in qua primo sunt posita, hoc ordine.

Secunda et quinta feria, primum et secundum *rium* primi noctur. feria tertia et sexta, primum, et secundum *rium* secundi noctur. feria quarta, primum et secundum *rium* tertij noctur.

In aliis feriis, extra tps paschale dicitur tria *ria* (quæ in illis non dicitur, *Te Deum*.) Hoc ordine. feria secunda et quinta, tria *ria* primi noctur. feria tertia et sexta, tria *ria* secundi noctur. feria quarta et sabbato, qñ in eo sit de feria, tria *ria* tertij noctur. *Dominicæ* precedentes, in qua primo sunt posita. Terum quæ in tertio noctur. *Dominicarum* a tertia post pentec. inclusive usque ad *Aduentum* exclusive: et ab octa. *Epiphan.* usque ad *Septuag.* exclusive, non habent nisi unum *rium* dicendum infra hebdomadã, qd est septimum in *Dñica*, propterea quod *rium*, duo *Septuag.* non dicitur nisi in *Dominicis* post pentec. usque ad *Aduentum*, et ab *Epiphania* usque ad *Septuag.* ideo feria quarta et sabbato quando ex tertio noctur. sumenda erunt *ria*, primum *rium* erit quod est septimum *Dñicæ*, secundo et tertio loco dicitur secundum et tertium sequentis ferie, i. post secundã, et tertiam lect. dicitur secundum et tertium *rium*, quod est secundum et tertium secundæ sequentis ferie, si propria *ria* habuerit: alioquin si non habuerit propria, dicitur secundum et tertium *rium* primi noctur. eiusdem *Dominicæ*.

Sumuntur autem *ria* ex eo loco, ubi primo sunt posita in principio mensis vel libri, et ea repetuntur in aliis sequentibus. *Dñicis* illius mensis: in quibus alia non assignantur, vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt *ria*. Quæ autem in prima hebdomada mensis posita sunt per ferias, repetantur eodem ordine in eisdem feriis per sequentes hebdomada. donec alia ponantur.

Responsorialia et propria secundæ ferie, si post festum occurrerint ponantur.

poni non possint in ea feria vbi assignantur, ponantur in sequēti prima occurrenti feria. Vbi vero non adsunt propria, semper ex nocturnis Dominice sumuntur dicto ordine.

C Si feria prima nocturne eius Dominice, in qua primo ponuntur pp festum duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur primo die eius hebdomade, in qua occurrat fieri de feria, et omittantur alia, que forte in illa feria propria haberentur. Si vero in tota hebdomada non occurrat dies, in quo fiat de feria, prima die non impedita festo nouem lect. Sat offiū de feria, cum comm. festi trium lect. in ea occurrentis: si tota hebdomada, et sequens dominica fuerit impedita offiō nouē lect. in qua non possit fieri officium de Dominica vel de feria, id fiat in sequenti hebdomada vel Dominica: dummodò in ea alia feria non sint primo ponenda: quia tunc si alia sint primo ponenda, prima die precedentis hebdomade non impedita festo duplici, fit de feria, vt supra: et festum semiduplex in ea occurrens transferatur.

C Feria est tertii nocturni, que in aliquibus Dominicis ex textu euangelij sumpta sunt, non repetantur per hebdomadā, quando in ea sumenda sunt feria ex tertio nocturno. Dominice: sed eorum loco dicantur alia sequentis ferie. Idem seruatur de quibusdam feriis propriis, in feriis Quadragesime, vbi vnum tantum ferium ponitur: quia non dicuntur nisi in eo die, quo ponuntur: et in aliis sequentibus feriis Quadragesime sumuntur ex dominica, ordine supradicto.

C Tpe paschali in fine xii ante versum additur Halleluiab. Primum xii festi quod aliquando non dicitur infra quasdam octaua, dicitur in dominica infra octa. si ad modū octauę agatur officium, et in die octaua: nisi aliter notetur.

De Responsoriis Horarum.

Responsoria breuia dicuntur post caplm ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonā, et ad Completorium: preter quā in triduo ante Pascha vsqz ad Sabbatum in Albis exclusiue: quibus diebus non dñr. Ad Primam et Complet. semper dñr eodē modo, vt in psalterio. In aliis Horis, qñ fit offiū de dñica, vel de feria per annum, dñr vt hñr in psalterio. In Aduentu antez, Quadrag. et tpe paschali, vt suis locis hñr ppria. In festis simit-

Rubricę Generales

literę non habentur propria, dicuntur vt in Cōi sanctorum.
In fine Ky breuis semper dicitur Gloria patri, cum repetitione
partis Ky: eo modo quo ordinatur ad primā in psalterio: pre-
terquam tēpere passionis: tunc. n. non dicitur Gloria patri: sed eius
loco repetitur Responsorium breue a principio.

In Ky breui ad Primam, loco versus, Qui sedes, et cetera,
vt in psalterio, in Adventu dicitur, Qui venturus es in mundum, tā
in Dñicis et feriis, quam in festis (excepto festo Conceptio. B.
Marię) In Natiuitate Dñi et vsq; ad Epiph. etiā in festis oc-
currentibus: In festo Corp. Christi, et per octauā: et in omni offi-
B. Marię, tam nouem quam trium lect. dicitur, Qui natus es de
Maria virgine. In Epiph. et per octauā, et in festo Transfigu-
dicitur, Qui apparuisti hodie. A Dominica in Albis inclusiue vsque
ad Ascensionem exclusiue, tam in officio de Tempore, quā de
sanctis (excepto officio sanctę Marię) semper dicitur, Qui sur-
rexit a mortuis Ab Ascensione vsq; ad pentec. exclusiue, dicitur,
Qui scandis super sidera. In pentecoste et reliquo anni tē-
pore, tam in officio de tempore, quam de Sanctis dicitur, Qui
sedes ad dexteram patris, vt in psalterio.

Regia breuia altarum Horarum, que ponuntur in prima Do-
minica de Adventu, dicitur per totum Adventum, qñ fit officium de
Ege. Similiter que ponuntur in prima Dominica Quadrag.
dicuntur vsq; ad Dominicam passionis exclusiue. Et que ponuntur
in Dominica passionis, dicuntur vsq; ad feriam quinq;
tam in Cena Domini exclusiue. Itē que ponuntur in Dñica
in Albis, dicuntur vsq; ad Ascens. exclusiue. Que vero ponuntur
in aliquo festo habente octauam, dicuntur per totam octa-
uam, qñ fit de octaua. In officio autem B. Marię, tam nouem
quam, trium lect. excepto festo Assumptionis eiusdem, dicuntur
semper Regia breuia de Comuni Virginum.

Ege paschalia Dñica in Albis vsq; ad sabbatum post pen-
tec. inclusiue, in primo versu Ky breuis ponuntur duo Hallelu-
lah, et in secundo vnū: tam in officio de Ege quam de Sanctis.

De Capitulis.

Capitula semper dicuntur (preterquā a feria quinta in E-
na Dñi vsq; ad sabbatū in Albis inclusiue, et preterquam
in officio Defunctorū) ad Vesp. Laud. et alias Horas, dicitur psal-
mus,

mis & antiphonis: Ad Complet. vero dicto etiam hymno.

Capitula Dñicalia, posita in psalterio in primis & secundis Vesp. in Laud. & Horis, dicuntur a tertia Dominica post pentec. vsq; ad aduentum, & a secunda post Epipha. vsque ad Septuag. Capitula autem ferialia dñr eiusdem temporibus: sed post octauam pentec. vsq; ad aduentum, & ab oct. Epipha. vsque ad Dominicam primam Quadrage. Alio tempore dicuntur, & in proprio de Tempore: si sit de sanctis, vt in proprio de sanctis, cum propria adsunt: alioquin de Commun. sanctorum. Capitulum Primum & Completorium (quando Capitula dicantur) nunquam mutatur vt in psalterio.

In Dñicis ab aduentu vsq; ad octa. Epiph. & a Septuag. vsq; ad vñcam tertiam post pente. & in omnibus festis regulariter Capitulum positum in primis Vesp. dñ in Laudib. ad tertiam: & in secundis Vesper. quibusdam exceptis, que suis locis assignantur. Post Capitulum semper respondetur Deo gratias.

De Oratione.

Oratio in vesp. & Laudib. dicit post añas ad Magnificat. & Benedictus immediate: preterquam in ferijs aduentus, Quadrage. Quatuor temporum, & Vigiliarum, que ieiunantur in quibus post añam dñr preces, excepta vigilia Natiuitatis & pentec. & in fine post preces. Oratione. Ad Primam & alias Horas Oratione dicitur post Iñium breue, nisi dicende sint preces: tunc enim Oratione dicitur post preces. Ad complet. in duplicibus, & per octa. Oratione dicitur post antiphonas, Salua nos, in alio officio dicitur post preces.

Ad Primam, & Complet. nunquam mutantur orationes que habentur in psalterio, preterquam in triduo ante pascha: in quo triduo ad omnes Horas vsq; ad Nonam sabbati sancti inclusiue post psal. Misereere, dñ Oratione diei, vt suo loco ponitur. In alijs Horis regulariter dicitur Oratione, que dicta est in primis Vesp. In Quadragesima autem, Quatuor temporibus & Vigilijs, Oratione que dicta est in Laudib. dicitur tantum ad Tertiam, Sextam, & Nonam. In Vesp. autem sequentib. si sit de feria, dicitur vel alia propria, vt in Quadragesima, vel dñice precedentis, vt in ferijs per annu. Que Oratione precedentis dñice semper dñ in feriali offiō per hebdomadam, quando propria nō assignatur.

Subiice Generales

assignatur. Infra octavas dicitur oratio vt in die festi: similiter in die octava, nisi alia propria assignetur.

An te Orationem semper dicitur versus, Dñs vobiscū. Nō dicitur, Et cū spū tuo. Qui versus non dicitur ab eo qui non est saltem in ordine Diaconat⁹, nec a Diacono p̄te Sacerdote, nisi de illius licentia. Si quis autē ad Diaconatus ordinē non pervenerit eius loco dicit. Dñe exaudi orationē meam. R̄. Et clamor meus ad te veniat. Deinde oratur, Oremus: postea oratio, que si vnica tñ dicatur vers. Dñs vobiscū, vel Dñe exaudi, repetitur finita oratione, postquā fuerit r̄sum, Amen. Si autē plures Orationes dicendę sint: ante quamlibet orationē dicit Añsa ⁊ Versus: deinde dicitur Oremus: ⁊ post vltimā orationē repetitur, Dñs vobiscū: postea dicitur, Benedicamus dño. Ite spōdetur, Deo gr̄as. Deinde dicitur Versus, Fidelium anime: qui Versus fidelium, non dicitur post Benedicamus dño, ad P̄amā ante Preciosa ⁊c. neq; ad Cōplet. ante Benedicat, ⁊c.

Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur, Per dñm: Si ad filium, Qui vivit ⁊ regnat. Si in principio Orationis fiat mentio filii, dicatur, Per eundem. Si in fine orationis, dicatur, Qui tecum vivit ⁊ regnat. Si fiat mentio Spiritus sancti, dicatur, In vnitate eiusdem Spiritus sancti ⁊c.

Cū plures Orationes dñr, prima tñ dicitur sub sua conclusione. Per dñm, vel aliter vt supra: alig non cōcluduntur nisi in vltima Oratione: sed vnicuique Orationi semper preponitur, Oremus: preterquam in officio Defunctorum: in quo alio modo quam vt supra, Orationes dñr, vt in eius officio dicitur.

De Hymno, Te Deum.

Hymnus Te Deum, dicitur in oibus festis per annum, s̄ trium, q̄ nouem lect. ⁊ per eorū octavas: excepto festo sanctorū Innocentii: nisi venerit in dominica: ⁊ nisi fuerit eius dies oct. quia tunc dicitur. Dicitur et in oibus dominicis a pascha resurrect. inclusivę vsq; ad Adven. exclusivę, ⁊ a Matritate Domini inclusivę vsq; ad Septuag. exclusivę, ⁊ in omnibus feriis temporis paschalis. s̄ a dñica in Albis vsq; ad Ascens. cepta secunda feria, Rogationum, in qua non dicitur.

Non dicitur autē in officis Adven. ⁊ a Septuag. vsq; ad dñicam palmarū inclusivę, neq; in feriis extra tempus paschale.

Cum

Cum dicitur, omittitur semper nonum vel tertium **Psalm:** & statim dicitur post ultimam lectionem.

Cum non dicitur, eius loco ponitur nonum vel tertium **Psalm,** cum Gloria patri, in fine: & dicto **Psalm** statim inchoantur Laudes. Similiter quoniam dicitur, **Te Deum:** eo huiusmodi dicto statim inchoantur Laudes: preterquam in nocte Natalis domini: quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur **Missa,** ut suo loco patet.

De Oratione dominica, & Salutatione Angelica.

Oratione dominica **Pater noster,** & Salutatio Angelica **Aue Maria,** semper dicitur secreto ante omnes Horas, preterquam ad Completo, quia tunc in principio dicitur tamen **Pater noster,** post lectionem breuiter dicto versu, **Aduatoriū nōm,** & in fine **Pater noster, Aue Maria,** cum **Credo,** post orationem sanctę **Marię.** Sinitis Horas dicitur similiter secreto, **Pater noster,** tamen, dicto versu, **Fidelium aīę,** ubi hic versus dicitur: qui versus non dicitur quando post officium dicitur officium **S. Marię:** sed post illud, & tunc dicitur, **Pater noster,** ut supra. Si autem alia Hora subsequatur, in fine precedentis **Horę** dicitur **Pater noster,** semel tantum, pro principio sequentis **Horę,** addita **Aue Maria.**

Quando oratio dominica dicenda est cum precibus, semper clara voce profertur, **Pater noster:** & in fine, **Et ne nos: relinquamur** dicitur secreto: alias nunquam profertur. Ad Laudes vero & **Vespere,** quoniam in feriali officio dicuntur preces, totum dicitur clara voce.

Salutatio Angelica semper dicitur ante officium sanctę **Marię,** quando non dicitur cum officio domini: quia tunc sufficiat dixisse in principio cum oratione dominica.

De Symbolo Apostolorum, & Symbolo Athanasij.

Symbolū **Apostolorum** semper dicitur ante **Matut.** & **Primā:** & finito **Cōpletorio,** post orationem Angelicā totum secreto: Et si ad **Primā,** & cōplet iterum dicendum sit cum precibus. Quando vero dicitur cum precibus, ad **Primā** & **Cōplet** clara voce profertur, **Credo in deū,** & in fine, **Carnis resurrectionē,** reliquū dicitur secreto, alias nunquam dicitur, nisi ut supra.

Symbolū Athanasij dicitur ad **Primā,** post psal. **Retribuē,** in omnibus dominicis per annum, quando officium fit de dominica, exceptis dominicis infra octavas **Matuit. domini, Epiph. Ascens. & Corpor. Christi,** ac dominica **Resurrect. & pentecostes:** in quibus

Rubricae Generales

bus dicuntur tantum tres psalmi consueti, vt in festis. In Dominicis infra alias octauas, et in Dominica Trinitatis dicitur, alias nunquam, neque si aliquod festum duplex celebretur in Dominica.

De Precibus.

Precēs sunt aliquot versus, qui aliquando dicuntur ante orationem, incipientes a Ikyrie eleison.

Preces Dominicales, ad Primam, et Completorium, vt in Psalterio dicuntur tantum quando cum officium non est duplex, vel infra octauas: in duplicibus autem, et infra octauas non dicuntur, etiam si infra octauas fiat de Dominica, vel alio festo semiduplici: quia tunc ratione octauae non dicuntur.

Preces feriales ad Laudes, et Horas distincte, vt in psalterio dicuntur tantum in feriis Aduentus, Quadragesime, Quatuor Temporum, et Vigiliarum, quae ieiunantur: exceptis vigilia Natiuitatis Domini, et vigilia et Quatuor temporibus penitencostes: et tunc dicuntur flexis genibus. In alijs feriis per annum a praedictis nunquam dicuntur, nisi Dominicales: et in illis non flectuntur genua.

In feriis Aduentus, Quadragesime, et Quatuor temporum dicuntur preces feriales ad Laudes, per Horas, et ad Vesperas: si non sequatur festum, ad Completorium dicuntur consuetae de Dominica: sed flexis genibus. Dicuntur autem preces genibus ab Hebdomadario, vsque ad versum, Dominus vobiscum, ante orationem. A circumstantibus autem vsque ad versum Benedicamus domino, post orationem.

In vigilijs preces feriales dicuntur tantum ad Matutinum, et per Horas. Ad vespas vero sequentes non dicuntur: quia ipse sit de festo. Psalmus, Misere, non dicitur cum precibus, nisi ad Vesperas: et psal. De profundis, nisi ad Laudes: In alijs Horis praedicti psalmi non dicuntur. In officio Defunctorum dicuntur psalmi, qui in eorum officio signantur.

De Commemorationibus Communibus,

seu suffragijs Sanctorum.

Commemorationes communes, seu suffragia de sanctis, quae habentur in psalterio ad Vesperas sabbati, dicuntur in fine Vesperarum, et Laudum, ab octaua Epiphaniae vsque ad

Dominicam passionis exclusiue, ⁊ ab octaua pentecostes usque ad Aduentum exclusiue: in Dominicis, ferijs, nisi officium sit duplex, vel infra octauas: ⁊ illis adiungitur commemoratio de patrono, vel titulo Ecclesie ante, vel post commemorationem de Apostolis, ⁊ de Sancta Maria, pro dignitate illius: ita tamen vt semper vltimo loco ponatur commemoratio de pace. Et ante illas, in seriali officio fit commemoratio de Cruce, que habetur in psalterio, post Laudes secundę ferię.

Tempore paschali fit alia commemoratio de Cruce, vbi ponitur ad Laudes ferię secundę post Dominicam in Albis: ⁊ ea solum tunc dicitur.

Si facienda sit commemo. alicuius festi occurrentis, commemo. festi semper fit ante ipsa suffragia consueta, etiam ante commemorationem de Cruce.

Commemoratio de Sancta Maria non fit cum alijs, quando dicitur eius officium paruum.

De Antiphonis B. Marie in fine officij.

Antiphonę B. Marie positę in fine psalterij post Completorium, singule dicuntur pro temporis diuersitate, vt ibi annotatur: preterquam in triduo maioris Hebdo. ante pascha.

Dicuntur autem extra Chorum tantum in fine Completorii, ⁊ sine Matutini, dictis Laudib. si tunc terminandum sit officium: alioquin, si alia subsequatur Hora, in fine vltimę Horę. In Choro autem semper dicantur quocumque terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro.

Nunquam vero dicitur post aliquam horam, qsi subsequitur eum officio diei officium Defunct. vel Litanie, preterquam post Complet. in quo semper dicitur etiam si predicta subsequantur: neque etiam dicitur quando post aliquam Horam subsequitur missa. Dicuntur autem semper flexis genibus, preterquam tempore paschali, Hebdomadario tamen ad orationem surgente.

De officio paruo B. Marie, ⁊ alijs.

Officio paruo B. Marie, de officio Defunct. de Septę psal. penitentialibus, ⁊ Litanis: ⁊ de psalmis Gradualibus, quando ⁊ qno, tam in Choro, quam extra Chorus dicenda sint, habent suis locis proprie rubricę circa finem Breuiarij.

Finis Rubricarum Generalium Breuiarij.

¶ Ser-